

Protokoll

Sammanträdestid	2020-09-11 kl. 13:00-15:00
Plats	Sessionssalen, 7 våningen Stadshuset, August Palms plats 1
Beslutande ledamöter	Frida Trollmyr (S) (Ordförande) Mubarik Mohamed Abdirahman (S) Eva Christina Bertz (L) Rose-Marie Carlsson (S) Emma-Lina Johansson (V) Nicola Rabi (M) Danica Srnic (M) Nima Gholam Ali Pour (SD) George Florea (SD) Djura Ivanov (Interkulturell romsk förening) Istvan Karika (Ungriko romani kultura) Juraj Daniel (International Romano Union Norden) Sandor Vajda (Romska kulturella utvecklingscentret) Alma Dzafic (Interkulturell romsk förening) Dusan Marinkovic (Romano trajo)
Övriga närvarande	Julia Sällström (Sekreterare) Adam Hidestål (Avdelningschef, Stadsarkivet) Mujo Halilovic (Enhetschef, RIKC) Olga Friberg Jonsson (Planeringssekreterare, RIKC) Sofie Hellryd (Fastighets- och gatukontoret) §16 Agneta Sallhed Canneroth (Fastighets-och gatukontoret) §16 Mats Stjernstedt (Malmö Konsthall) §17 Angela Cesarec (Malmö Konsthall) §17 Jerk Elmén (Malmö mot Diskriminering) §18 Melinda Sjunnesson (Malmö mot Diskriminering) §18 Anna Blagojevic (IRIS-skolan) §§20-21 Antonio Kolompar (IRIS-skolan) §§20-21 Juan-Tadeo Espitia (Ordförande, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden) §21 Lars Rehnberg (Förvaltningsdirektör Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen) §21
Utses att justera	Dusan Marinkovic
Justeringen	
Protokollet omfattar	§§13-23
Underskrifter	Sekreterare ..... Julia Sällström
	Ordförande ..... Frida Trollmyr
	Justerande ..... Dusan Marinkovic

ÄRENDELISTA

- §13 Mötet öppnas
- §14 Val av protokolljusterare
- §15 Godkännande av dagordning
- §16 Romskt minnesmärke
- §17 Malmö Konsthall - utställning med Ceija Stojka
- §18 Malmö mot Diskriminering- projekt om bostadsdiskriminering
- §19 Information om policy och handlingsplan
- §20 Dialog kring arkiv och bibliotek
- §21 Utbildningar på IRIS-skolan
- §22 Övrigt
- §23 Mötet avslutas

§ 13 Mötet öppnas

Sammanfattning

Ordförande öppnar mötet och välkomnar alla. Hon påminner om att vi ska hålla avstånd även under pausen.

Rådet godkänner RIKC:s medarbetare Olga Friberg Jonssons närvaro under hela sammanträdet.

§ 14 Val av protokolljusterare

Sammanfattning

Dušan Marinkovic väljs till justerare.

§ 15 Godkännande av dagordning

Sammanfattning

Dagordningen godkänns.

§ 16 Romskt minnesmärke

Sammanfattning

Sofie Hellryd och Agneta Sallhed Canneroth från fastighets- och gatukontoret informerar och för dialog med rådet om det kommande romska minnesmärket i Malmö. Förslag till en romsk arbetsgrupp lyfts.

Vid rådets sammanträde i februari framkom synpunkter från flera ledamöter om att platsen för minnesmärket bör vara central och tillgänglig. Ett av de tidigare förslagen var Folkets park men eftersom det visade sig svårt att hitta en plats för monumentet där, är det inte längre ett alternativ.

Två nya platser presenteras. Den första är på Limhamnsfältet närmare centrum och med närhet till parkeringsplats. Det finns god tillgänglighet och möjlighet att samlas många människor. En nackdel med platsen är trafikbuller.

Den andra platsen som presenteras är Mölleplatsen. I närheten av platsen finns även ett romskt vårdträd. Mölleplatsen är öppen och många rör sig där, möjlighet för större folksamling finns. Platsen är central och ligger i anslutning till Malmö muséer. Ett annat konstverk från det polska konsulatet finns i närheten.

Några av de romska ledamöterna menar att fördelen med Limhamnsfältet är att många passerar spontant, det är en vacker plats nära havet och bra med närhet till parkering och kollektivtransport.

Gällande Mölleplatsen är det flera som uttrycker sig positivt om denna plats och menar att det är fördelaktigt med en så pass central plats som också är i närheten av Malmö muséer. Dock föreslås det att konstverket om möjligt ska flyttas närmare vårdträdet. Fastighet- och gatukontoret ska undersöka om detta är möjligt.

En arbetsgrupp gällande minnesmärket ska upprättas, de som anmält sitt intresse är: Dusan Marinkovic, Erland Kaldaras, Hajnalka Kiraly, Stefan Wydow, Sandor Vajda, Juraj Daniel, Djura Ivanov.

Om fler är intresserade av att ingå i arbetsgruppen ombeds de kontakta rådets sekreterare eller enhetschef på RIKC.

§ 17 Malmö Konsthall - utställning med Ceija Stojka

Sammanfattning

Mats Stjernstedt och Angela Cesarec från Malmö Konsthall informerar om den kommande utställningen med den romska konstnären Ceija Stojka. Dialog förs med rådet.

En kort bakgrund om konstnären och hur utställningen kommit till Malmö presenteras. Stojka föddes i Österrike 1933, efter Nazitysklands annektering förföljdes hennes familj i likhet med den övriga romska minoriteten, greps och skickades till koncentrationsläger. Ceija Stojka överlevde tre förintelseläger. Som autodidakt började hon skriva och måla först fyrtio år efter frigivelsen, hennes böcker och målningar hör till de första vittnesmålen om den romska Förintelsen.

Konsthallen gör denna utställning i samarbete med RIKC. Centret har tidigare fortbildat konsthallens personal. Vikten av tillgänglighet och representation betonas.

Konsthallen efterfrågar samverkan med romska föreningar och hoppas att utställningen sprids bl.a. genom dem. Föreningar välkomnas att använda konsthallen på olika sätt. Om någon vill komma i kontakt med konsthallen går det bra att kontakta konsthallens chef eller projektansvarig för utställningen.

Flera romska ledamöter framhåller att den romska Förintelsen är bortglömd och att det är viktigt och positivt att konsthallen lyfter detta. Inte minst idag är detta aktuellt, bevis för att även romerna blev förintade av nazisterna idag är av stor vikt eftersom det fortfarande ifrågasätts. En av de romska ledamöterna lyfter fram IRIS-skolans elever som en målgrupp för utställningen utifrån temat romsk Förintelse.

En av de romska ledamöterna påpekar att det pågår en dialog mellan regeringen och den romska minoriteten i Sverige gällande begreppet Förintelse och att romer exkluderas från detta. Av denna anledning pågår en bojkott av alla arrangemang som inte inkluderar romer i Förintelsebegreppet. Hur ställer sig konsthallen och RIKC till detta i arbetet med utställningen? Konsthallen svarar att de är öppna för den romska minoritetens synpunkter och perspektiv gällande vilka begrepp som används i utställningen.

§ 18 Malmö mot Diskriminering- projekt om bostadsdiskriminering

Sammanfattning

Melinda Sjunnesson och Jerk Elmén från Malmö mot Diskriminering (MmD) informerar om sitt projekt gällande bostadsdiskriminering samt talar med rådet om eventuell delaktighet i detta. I projektet efterfrågas romantalande samordnare som kan förmedla kontakt, anordna möten och agera länk mellan MmD och föreningsmedlemmar, det utgår en timarvodering för detta arbete.

Kontaktuppgifter och information om projektet delas ut till samtliga ledamöter i rådet.

En kort information om MmD:s övriga verksamhet ges. De erbjuder juridiskt stöd och rådgivning till enskilda personer via telefon på onsdagar mellan kl. 12-18. De berättar att när MmD under en period fick in många ärenden från romska sökanden sammanföll det med en stor ökning i ärenden generellt. Därför hann de inte ta sig an alla ärenden. De är medvetna om att detta orsakade att förtroendet till MmD från den romska minoriteten sjönk, och hoppas kunna reparera det framöver.

En av de romska ledamöterna efterfrågar romsk personal på MmD. Eftersom romer är en utsatt grupp gällande diskriminering hade en person med romsk språklig kompetens kunnat arbeta med att bygga upp relationen och förtroendet mellan MmD och minoriteten i Malmö.

§ 19 Information om policy och handlingsplan

Sammanfattning

Punkten utgick.

§ 20 Dialog kring arkiv och bibliotek

Sammanfattning

Adam Hidestål, avdelningschef på Stadsarkivet informerar och talar med rådet om arkiv och bibliotek.

Behovet av ett nytt bibliotek och möjlighet att samla romsk litteratur, foton, filmer, berättelser och liknande har tidigare lyfts av den romska minoriteten i Malmö.

Adam Hidestål presenterar en vision kring arkiv och bibliotek som tagits fram i samverkan med RIKC, romska föreningar och individer. Ett förslag för arkiv och bibliotek presenteras för rådet.

De romska ledamöterna ställer sig positiva till förslaget. Det finns en risk att den romska historien och språket går förlorade, detta kan vara en viktig insats för hela minoriteten. Stadsarkivet ska genomföra en förstudie om romskt arkiv och bibliotek under hösten i samverkan med RIKC.

En av de romska ledamöterna påpekar att mycket litteratur och forskning finns i centraleuropeiska länder, men det krävs översättningar. Avdelningschefen svarar att en bibliotekarie på Stadsarkivet har fått i särskilt uppdrag att leta efter romsk litteratur från Centraleuropa.

§ 21 Utbildningar på IRIS-skolan

Sammanfattning

Anna Blagojevic, Djura Ivanov och Antonio Kolompar från IRIS-skolan föredrar om önskan att utvidga IRIS-skolans verksamhet till att även omfatta kärnämnen på gymnasienivå.

Kort bakgrund om skolan och vad som erbjuds i dagsläget ges.

IRIS-skolan har idag ca 60 elever, i Malmö beräknas den romska minoriteten vara 10-12 000 personer, vilket kan betraktas som en central förutsättning för en utvidgning av skolans verksamhet.

Representanten från IRIS-skolans elevråd berättar om sina erfarenheter från skoltiden och sina upplevelser från IRIS-skolan. Han lyfter regeringens strategi för romsk inkludering och menar att införandet av en gymnasienivå på skolan kan bidra till att uppfylla målen om romsk inkludering 2032. Elevrådet har lyft denna fråga vid flertalet tillfällen.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens direktör samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ordförande informerar om att det finns vissa utmaningar, en fråga är t.ex. vilka yrkesutbildningar eller linjer som i så fall skulle placeras på IRIS samt vilka förutsättningar som finns på skolan. Det finns lagkrav att ta hänsyn till som styr hur undervisning ska bedrivas.

En av de romska ledamöterna föreslår att någon yrkesutbildning med goda chanser för arbete placeras på IRIS-skolan.

En av de romska ledamöterna frågar hur arbetet inom gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen kommer se ut gällande romsk inkluderingsstrategi.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ordförande konkluderar att de går vidare med frågan genom att hålla kontakt med elevrådet och IRIS-skolan.

En av de politiska ledamöterna anser att förvaltningen bör se över vilka förutsättningar som finns idag genom att tillsätta en utredning.

Rådets ordförande framför att detta är en fråga för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och inte kommunstyrelsen, dialogen kring detta kan fortsätta mellan elevrådet och nämnden. Rådet har möjlighet att följa upp frågan som en informationspunkt, förslagsvis kan även RIKC involveras i detta.

§ 22 Övrigt

Sammanfattning

Ett brev från de romska ledamöterna läses upp av en romsk ledamot angående de kravaller och reaktioner som följde efter att koranen brändes och sparkades på i Malmö. Samtliga politiker godkänner att skrivelsen bilägges till protokollet.

Vi romska ledamöter har formulerat det här brevet som ett ställningstagande på de senaste oroligheterna i Malmö och önskar att alla politiker ställer sig bakom brevet och att det förs in i protokollet för dagens sammanträde.

Vi romer har bott i Sverige i 500 år, lika länge som Sverige varit svenskt. Med andra ord har vi bott i Malmö under många, många år....ett bevis på detta är ett bostadsområde i Rosengård som i folkmun kallats Zigenargården.

Vi har varit här sedan hamnarna i Kockums startade upp och Malmö blev arbetarnas stad. Vi har varit här och sett hur metron och bron invigdes och Malmö förvandlades till en mångkulturell pärla. Men sällan har vi känt oss så illa till mods som dom senaste veckorna.

Vi har följt de senaste veckorna med stor oro och sett hur gränsen för anständighet har förflyttat sig. En osäkerhet har växt inom oss och sorgen bland oss romer har varit enorm. Det var varken kravallerna eller bränderna som gjorde att vi kände så här utan snarare samhällets reaktion på dem. Efter att alla demonstranter gått hem och efter att bränderna släcktes såg vi hur en liten grupp människor plötsligt blev ansiktet utåt för Malmös alla muslimer. Hur kan det gått så långt att vi som Malmöbor låter dem placera så många människor i samma fack? Vi romer känner igen oss i denna framställning.

De människor som bokstavligen talat gick genom eld för att lugna situationen. De människor som dagen efter gick ut och städade. De som inte ens var på plats och likt oss var hemma med sina barn och familjer. Hur kan vi någonsin sätta dom i samma fack som de få som härjade den natten?

Inte bara sätta dem i samma fack, vi kräver till och med att alla Malmös muslimer tar ansvar för extremism och antisemitism som orsakades av så få. Det är som att kräva att alla norska medborgare tar ansvar för Anders Breiviks dåd.

Det är inte rättvist att låta de 300 personerna överrösta den kärleken som finns i Malmö. Vi kan inte tvinga någon att se saker ur vårt perspektiv. Men vi romer, med vår romska historia, är och kommer alltid vara försiktiga när det kommer till generalisering. Vi är emot alla former av antisemitism och extremism. Historien vet att människor som utsätter judar inte sällan utsätter också oss. Men vi kommer varken kräva något eller skuldbelägga alla Malmös muslimer för antisemitism eller de kravaller som varit den 28/8. Varför? Därför att det vore islamofobiskt göra det. Att kräva alla Malmös muslimer på ansvar för dessa brott och kollektivt benämna dom som antisemiter vore att bekämpa en form av rasism genom en annan. Det är ovärdigt, det är inte en del av vår romska karaktär att göra så. Inte bara som romer, men som Malmöbor.

Därför uppmanar vi Malmöbor att agera som Malmöbor, för Malmö är enligt vår mening en stad där alla ska känna sig välkomna. Där alla kan känna sig trygga, men framförallt där vi kan stå upp för varandra snarare än att peka finger och skuldbelägga våra egna grannar och vänner.

§ 23 Mötet avslutas

Sammanfattning

Ordförande tackar alla för dagens möte och beklagar den späckade dagordningen som gav lite utrymme till diskussion.

Mötet avslutas.